

‘Meer regie door de Kamervoorzitter’

Montesquieu Instituut blikt terug op kabinetsformatie

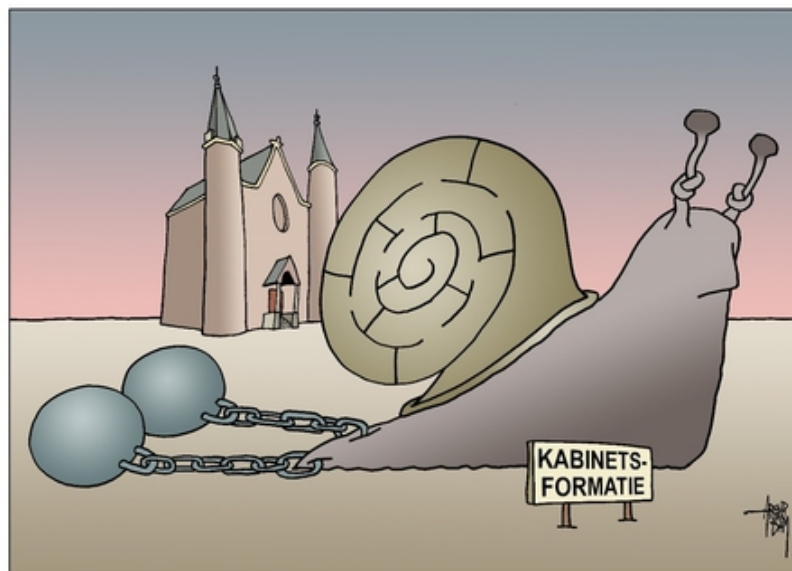
De voorzitter van de Tweede Kamer moet de regie nemen bij kabinetsformaties. Dat is een van de ‘ongevraagde adviezen’ uit een binnenkort te verschijnen evaluatie van de ‘lange, te lange’ formatie van het kabinet-Rutte IV, uitgevoerd door het Montesquieu Instituut.

‘Wat opviel was een totale en grote afwezigheid in het regie op het proces van de kabinetsformatie’, analyseren Aalt Willem Heringa [hoogleraar in Maastricht] en Jan Schinkelshoek [oud-lid van de Tweede Kamer]. ‘De Tweede Kamer, op papier de regisseur van de formatie, deed lijdelijk wat de grootste fractie vroeg. Er was niet echt iemand die ingreep of zich er opzichtig mee bemoeide, zoals de Koningin in vroeger tijden met haar adviseurs placht te doen.’

Hun conclusie: ‘Net als vroeger de Koning zou de Kamervoorzitter veel dichter op het formatieproces moeten ‘zitten’ – om te sturen of bij te sturen in naam van de Kamer, de formele opdrachtgever. Daarom moet hij/zij een mandaat meekrijgen. Waarom laat de voorzitter zich niet bijstaan door ‘wijze mannen’ [m/v]?’

[Lees verder >](#)

‘Lang, te lang’

Zelf noemde premier Mark Rutte de kabinetsformatie ‘lang, te lang’. Onder die titel verschijnt in de tweede helft van maart een terugblik vanuit het Montesquieu Instituut op de totstandkoming van Rutte IV, vanaf de verkiezingscampagne tot de regeringsverklaring. Die bundel met analyses, beschouwingen en beoordelingen onder eindredactie van Aalt Willem Heringa en Jan Schinkelshoek is een ongevraagde bijdrage aan de evaluatie van de kabinetsformatie die de Tweede Kamer zich heeft voorgenomen. Het eerste exemplaar wordt op 21 maart aangeboden aan Kamervoorzitter Vera Bergkamp.

[Lees verder >](#)

'...Het onderzoek van de Onderzoeksraad voor Veiligheid over de coronacrisis is indrukwekkend, of beter gezegd: ontzagwekkend. Ik ken geen land dat zo uitgebreid en zo snel zijn crisisaanpak heeft geëvalueerd. Het past goed in onze nationale cultuur van degelijk bestuur maar ook van inquisitie en zelfkastijding. Toch had ik na lezing van het rapport een licht gevoel van onbehagen. [...] Door de distantie [...] doet het niet helemaal recht aan de chaotische omstandigheden. Soms heb ik dat gevoel ook als ik in de krant een verslag lees van een voetbalwedstrijd waar ik zelf bij ben geweest. Je mist de emotie, het gejuich en boegeroep, de modder, de spanning.'

[Lees de column >](#)

Europese Unie

Unie & lidstaten

Ongekend hard tegenover Poetin.

[Lees verder >](#)

Duitsland

Niet langer omringd door alleen maar vrienden.

[Lees verder >](#)

Italië

Alles blijft hetzelfde, zodat alles kan veranderen.

[Lees verder >](#)

Hongarije

Van Orbán zijn Hongarije en Europa voorlopig niet af.

[Lees verder >](#)

7 maart 2022, Den Haag

[Actualiteitendebat: 'Recente spanningen, langlopende uitdagingen: de toekomst van het EU-defensiebeleid'](#)

Democratie in Debat

4 april 2022, Den Haag

[Actualiteitendebat april](#)

Democratie in Debat

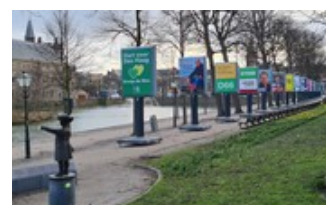
[> Uitgebreide agenda](#)

Agenda

Gemeenteraadsverkiezingen

Op 14, 15 en 16 maart gaat Nederland naar de stembus om de [nieuwe] gemeenteraden te kiezen. Het Montesquieu Instituut maakt de stand van het lokaal bestuur op.

Gemeenteraadsverkiezingen (1)

'Lokale partijen profiteren van de toegenomen onvrede over de Haagse politiek en de landelijke gevestigde partijen. Zij zijn met een opmars bezig waarvan niet bekend is

waar die eindigt.'

[Lees verder >](#)

Gemeenteraadsverkiezingen (2)

'Het wethouderschap speelt zowel in de aanloop als na afloop van het Tweede Kamerlidmaatschap een belangrijke rol in het carrièreverloop van veel politici.'

[Lees verder >](#)

Gemeenteraadsverkiezingen (3)

'Als het gaat om de relatie burger-overheid, ook op lokaal niveau, is er één onderwerp dat overal met kop en schouders boven uitsteekt en dat is de menselijke maat.'

[Lees verder >](#)

Gemeenteraadsverkiezingen (4)

'Terug naar het afspiegelingscollege?'

[Lees verder >](#)

Grootste overheid ooit

Artikelen

Rutte IV zal de geschiedenis ingaan als het kabinet van de grootste rijksdienst ooit. Of het ook de beste rijksdienst wordt? Een (tweede) beschouwing.

> [Lees verder](#)

Digitale knokploegen

'Er is echter werkelijk gevaar als door woede en haat (on)waarheden niet langer meer bloot staan aan debat, kritiek en tegenspraak.' Een waarschuwing.

> [Lees verder](#)

Kippenhok in Senaat

In de greep van een 'wankelmoedig politiek klimaat' dreigt de Eerste Kamer een verkeerde afslag te nemen. Een waarschuwing.

> [Lees verder](#)

Trans-Atlantische koers

Hoe de trans-Atlantische verstandhouding tussen Europa en de Verenigde Staten onder president Biden weer opbloeide. Een beschouwing.

> [Lees verder](#)

Abortuswet: toen en nu

Net als bijna vijftig jaar geleden heeft het parlement het voortouw genomen om de

regels rond abortus te verruimen. Een vergelijking.

> [Lees verder](#)

Demonstreren tijdens corona

Hoe demonstranten en niet-demonstranten tijdens de coronacrisis steeds creatiever werden. Een analyse.

> [Lees verder](#)

[Podcastserie Het Spel en de Macht](#)

Welke rol kan lokale journalistiek spelen in het controleren van de macht?

Podcast

'Zet mij maar naast Jesse Klaver. Ik ben er klaar voor.'

Kamerlid Caroline van der Plas [BBB] wil, net als in maart vorig jaar, dat de partijen niet gesorteerd op ideologie in de Tweede Kamer zitten, schrijft ze in de Telegraaf

En verder

Nieuws

Doe eens wat minder aangifte. Een column.

[Lees verder >](#)

De (door-)rekening van Rutte IV. Een debat.

[Lees verder >](#)

Moreel en historisch oordeel. Een column.

[Lees verder >](#)

Terug in de Kamer na (korte) kabinetspost

Antoon Veerman (ARP, 1975)
Joep Mommersteeg (KVP, 1976)
Hedy d'Ancona (PvdA, 1982)
René van der Linden (CDA, 1988)
Annette Nijs (VVD, 2005)
Fred Teeven (VVD, 2015)
Mark Harbers (VVD, 2019)
Ben Knapen (CDA, 2022)

Betwiste gebieden uit voormalige Sovjet-Unie

Nagorno Karabach
Abchazië
Zuid-Ossetië
Transnistrië
Luhansk
Donetsk
Donbas
de Krim

Partners

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners. [Lees verder >](#)

[> Eerder verschenen nummers](#)

[> Contact met de redactie](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)
[Partijen](#)
[Tweede Kamer](#)
[Eerste Kamer](#)
[Regering](#)
[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[EU en Nederland](#)
[Actuele thema's](#)
[Organisaties en lidstaten](#)
[Europees beleid](#)
[EU in de wereld](#)
[Hoe werkt de EU?](#)

Montesquieu- Instituut.nl

[Het instituut](#)
[Onderzoek](#)
[Onderwijs](#)
[Activiteiten](#)
[Publicaties](#)
[Europa](#)